



# Campus Obert

CUESTIONES DE ACTUALIDAD DESDE LA ÓPTICA DE EXPERTOS UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN  
**Sebastià Serra i Busquets**  
 ◆  
**Antoni Vives Reus**  
 ◆  
**Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)**  
 ◆

► TEMA

## Cultura i coneixement a l'abast de tothom

La Gran Enciclopèdia de Mallorca, una obra de gran importància cultural per a l'illa de Mallorca, ha estat digitalitzada i ja es pot consultar gratuïtament a la Biblioteca Digital de Mallorca.

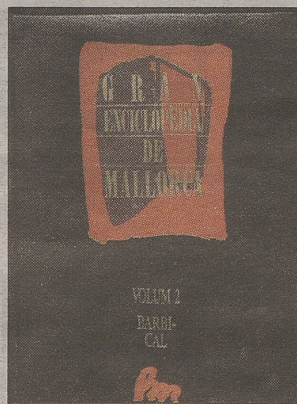
# La 'Gran Enciclopèdia de Mallorca' ha estat digitalitzada

◆ Eduardo del Valle Pérez\*



La Gran Enciclopèdia de Mallorca, iniciada el 1988 per Pere Antoni Serra Bauzá, va ser la primera del seu tipus dedicada exclusivament a Mallorca. Publicada originalment com a suplement dels diaris Última Hora i Diari de Balears, l'obra va créixer molt significativa-

ment des de la seva concepció inicial. L'enciclopèdia consta de 19 volums amb 28.082 entrades i més de 20.000 fotografies. Amb el temps, s'hi han afegit tres apèndixs, augmentant el nombre total d'entrades a aproximadament 34.000. A més dels volums principals, l'obra inclou l'Atlas de la Gran Enciclopèdia de Mallorca, el Mapa de Mallorca 1/25000 i un Atlas d'Història de Mallorca.



Ara, l'enciclopèdia completa es pot consultar a internet a través de la plataforma de la Biblioteca Digital de Mallorca. Tot gràcies a una iniciativa del Sr. Miquel Pastor, director ara retirat del Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB, amb el suport de la Dra. Magdalena Brotons, vicerectora de Projecció Cultural i Universitat Oberta i del Servei d'Activitats Culturals de la UIB. També ha estat possible gràcies al finançament del Consell

de Mallorca i del suport continuat del Grup Serra per fer realitat aquest projecte. Tots els volums de l'enciclopèdia es poden consultar en alta resolució i qualitat, ja que han estat processats amb les tecnologies punteres de digitalització de què disposa la UIB a través de la seva unitat de Digitalització i Preservació Digital; però també en resolució reduïda pels qui la vulguin consultar a dispositius mòbils. A més a més, s'ofereix la consulta alfabètica unificada per lletra de començament d'entrada, així com la cerca al text complet de tota l'enciclopèdia. L'impacte cultural de la Gran Enciclopèdia de Mallorca ha estat significatiu i s'ha convertit en un referent cultural i excel·lent mostra d'acurada preservació del coneixement local i d'un esforç cultural col·lectiu de gran transcendència.

\* Cap de Digitalització i Preservació Digital, Servei de Documentació i Arxiu de la UIB.

► TEMA

## Celebració i llegat del bisbe Campins

L'Edicte de Milà va garantir la llibertat de culte a l'Imperi Romà. L'autor recorda alguns dels actes que amb motiu de l'efemèride que va posar en marxa l'aleshores bisbe de Mallorca Pere Joan Campins el 1913 i que inclogueren actes religiosos, culturals i esportius.

# L'edicte de Milà i Mallorca

◆ Jordi Vidal Reynés\*



Com a edicte de Milà es coneix el decret de tolerància religiosa establert pels emperadors Constantí i Licini el mes de març de l'any 313, en realitat un conjunt de normes que garantien la llibertat de culte a l'Imperi Romà i tornaven els béns eclesiàstics confiscats. L'edicte significà la fi de les persecucions i reconeixia al cristianisme les mateixes

llibertats i drets que a la religió pagana. Amb motiu del XVI centenari d'aquest esdeveniment (313-1913) se celebrà, per iniciativa de papa Pius X i l'empenta decidida del bisbe de Mallorca Pere Joan Campins, que destacà per les seves actuacions dins el seminari, la reordenació de les parròquies mallorquines, el cant i la litúrgia, el catecisme, el culte a l'Eucaristia. També es va promoure la restauració de la Seu i del Santuari de Lluç. Creà, així mateix, l'Arxiu eclesiàstic i el



Museu Diocesà. A més de la Pau de Milà, el bisbe Campins visqué el VII centenari de la naixença de Jaume I (1908), el sisè centenari de la mort de Jaume II (1911) i el segon centenari del natalici de Juníper Serra (1913). Les festes commemoratives començaren a Palma el dia 6 d'abril

i acabaren el 4 de maig de 1913. Sabem quins van ser els membres de les juntes organitzadores, els principals actes religiosos, culturals i esportius que se celebraren llavors a Palma, els oradors, fins i tot els equips de futbol que competiren durant dos mesos al velòdrom de Tirador. Durant setmanes hi va haver misses solemnes, un cicle de conferències sobre la figura de Constantí el Gran, concerts, processons, peregrinacions que comptaren amb l'assistència d'autoritats polítiques, de membres del catolicisme social, de senyorettes de l'alta societat, d'escolars i, en general, de la societat mallorquina de l'època. El bisbe aprofità els esdeveniments per a crear l'Associació d'Exploradors Catòlics, adreçada als joves de tota Mallorca. També hi hagué celebracions a Roma, Madrid i Barcelona.

\* Historiador i professor de Secundària.

► TEMA

## Protegir la Serra

La nostra Serra de Tramuntana, patrimoni mundial, afronta una pressió humana creixent que posa en perill la seva fragilitat. És imprescindible una coordinació entre totes les administracions implicades, però també la ciutadania, per garantir la seva conservació i continuar gaudint-la.

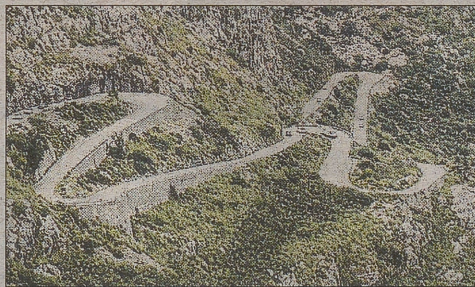
# La ineludible necessitat de treballar junts per la Serra

◆ Josep Bernales\*



Amb el bon temps arriba el temps de les excursions i de gaudir de l'esbarjo a l'aire lliure. La Serra de Tramuntana començarà també a tenir una pressió humana que a determinats llocs serà excessiva i que contrastarà amb aquests dos anys de pandèmia que han estat

una mena d'anys sabàtics per a la Serra. La Serra de Tramuntana és patrimoni mundial i com a tal l'hem de poder visitar i conèixer. L'hem de conèixer, perquè qui coneix la Serra, l'estima. I aquest és el primer requisit per aprendre a respectar-la i cuidar-la. Cuidam allò que estimam i els visitants han de ser benvinguts. Però aquesta pressió humana genera uns problemes crònics a la



Serra: saturació i camins estibats, brutícia dels incívics, problemes de mobilitat, excessos de velocitat i sobretot de renous de motocicletes a la MA10... Res de nou, res de bo en un territori tan fràgil. És ineludible trobar un equilibri per mantenir el patrimoni cultural i que els visitants la puguin conèixer, gaudir i estimar, al mateix temps que la seva economia esdevé sostenible i cada cop més circular. Govern central, govern autònom, consell de Mallorca i ajuntaments són els responsables

d'enfrontar aquests reptes. Molts d'ells coincideixen amb els desafius que té per davant el conjunt de l'illa, la diferència és que la Serra concentra i pateix de forma molt més aguda els problemes derivats dels excessos i l'incivisme. Cada administració té les seves urgències i una cultura i funcionament propis, però sols des de la coordinació entre totes elles es podran afrontar el reptes de futur i aquesta cooperació s'ha de fer amb plantejaments permeables i consens amb el teixit social i econòmic existent. És ineludible que les nostres administracions treballin juntes per la Serra de Tramuntana. Coordinació i equilibri per un territori que ha de ser sostenible perquè pugui sobreviure.

\* Cap de Servei Tècnic del Consorci Serra de Tramuntana